

Behovsbedömning

Detaljplan för
del av Hällstorp 1:20 m.fl.
Hovslätt, Jönköpings kommun

Bedömning av miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:10 och MB 6:11-18 skall upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medförande en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en s.k. behovsbedömning göras. Fördjupat beslutsunderlag återfinns i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken ”Konsekvensbeskrivning”.

Platsens förutsättningar

Planområdet innefattar delar av fastigheterna Hällstorp 1:20, Grästorp 1:1 och Norrahammars-Hökhult 2:1.

Planens styrande egenskaper

Större delen av planområdet är inte planlagt sedan tidigare. I några mindre avgränsade delar i den södra delen av planområdet gäller för närvarande *Detaljplan för Norrahammar Månstorp 2:6 m.fl., Hovslätts ängar och Idrottsgatan*, med aktnummer 0680K-DP150617/A, vars genomförandetid först går ut år 2020. En begränsad del allmän platsmark i form av parkmark i gällande detaljplan *Detaljplan för Norrahammar Månstorp 2:6 m.fl., Hovslätts ängar och Idrottsgatan*, med aktnummer 0680K-DP150617/A övergår till allmän platsmark i form av gata. Utöver det är det några delar parkmark i nu gällande detaljplan som inkluderas i den nya detaljplanen och förblir planlagt som park. Anledningen till att dessa mindre delar av parkområden planläggs som park igen är för att möjliggöra en tydligare plangräns i den nya detaljplanen.

Detaljplaneförslaget möjliggör kvartersmark med användningarna Bostad, Bostad/Centrum, Teknisk anläggning och Skola samt allmän platsmark i form av Gata, Park och Natur. Kvartersmarkens byggrätter är försedda med egenskapsbestämmelser som styr exempelvis byggnadshöjd,nockhöjd, placering och bebyggelsestyp. Den allmänna gatan har till syfte att säkerställa allmänhetens tillträde till planområdets olika delar. Park- och naturområdena kommer att fungera som rekreationsområden och plats för dagvattenhantering.

Planens tänkbara effekter

Ett genomförande av detaljplanen innebär att drygt 4,5 hektar produktiv jordbruksmark tas i anspråk för byggnation av bostäder, förskola, natur- och parkområden och gator. Detta innebär att det inte längre kommer vara möjligt att bedriva jordbruk på platsen.

Exploateringen kan ses som positiv då nyexploateringen sker i anslutning till befintlig bebyggelsestruktur och i närheten av kollektivtrafik och service. Parkytorna och naturområdena inom planområdet kommer att fungera som rekreationsytor såväl som plats för dagvattenhantering. Trafiksäkerheten omkring planområdet bedöms kunna tillgodoses då det i planen föreslås en gång-

och cykelväg i den södra delen av den nya allmänna gatan inom området. Under genomförandet av planen kan de boende i närområdet komma att påverkas av störningar såsom ökat buller och ökad trafik. Exploateringen som planförslaget medger kommer att resultera i en förhöjd trafikmängd i det tillkommande bostadsområdet och Hörnedalsvägen som ansluter till planområdet. Dock beräknas inte denna marginellt förhöjda trafikmängd medföra att riktvärdena för trafikbuller överskrids. Inför granskningsskedet kommer en detaljerad bullerutredning att upprättas för att säkerställa att riktvärdena för trafikbuller inte överskrids och vid behov kan då plankartan förses med planbestämmelser för att uppnå riktvärdena för trafikbuller.

De barn och ungdomar som bor i närheten av planområdet bedöms inte påverkas på ett negativt sätt då det inte är någon grönyta eller vistelseyta för barn och ungdomar som försvinner och inte heller några kommunikationsvägar runtomkring området som förändras eller försämras. Förslaget innebär en begränsad ökning av fordonsrörelser i intilliggande bostadsområde, vilket därmed inte bedöms påverka barnens rörelsefrihet eller möjlighet till rekreation i närområdet. Den nya lekplatsen i det södra parkområdet blir ett positivt tillskott i området. Genomförandet av förslaget beräknas öka elförbrukningen området och VA-nätet kommer att behöva byggas ut.

Sammanvägd behovsbedömning

Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen under rubriken ”Planens konsekvenser” samt sammanfattas ovan. Kommunen bedömer utifrån dagens värderingar och kunskapsnivå att genomförandet av planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i PBL. Därmed behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt Miljöbalken inte upprättas.

Vi har istället valt att integrera miljöfrågorna i detaljplaneprocessen genom att beskriva relevanta problem i planbeskrivningen och dess konsekvensbeskrivning. Den ordinarie detaljplaneprocessen innebär att berörd allmänhet, föreningar och myndigheter får insyn och påverkansmöjlighet vid flera tillfällen under ärendets gång. Hur synpunkterna beaktas sammanfattas i ordinarie samrådsredogörelser och utlåtanden. I detaljplaneprocessen är ambitionen att minimera projektets negativa påverkan på miljön. Eventuella behov av skyddsåtgärder föreskrivs som planbestämmelser eller i avtal och följs upp i bygglovet.

Behovsbedömning

Påverkan på miljö och människors hälsa bedöms utifrån två perspektiv; planens påverkan på omgivningen och omgivningens påverkan på planen

Del 1 - MKB			
	Ja	Nej	Kommentarer
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?		x	
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?		x	
Påverkar planen Natura 2000-område enligt MB 7 kap. 28, 28 a §?		x	

Del 2 - Riksintressen *MB 3, 4 kap.			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	Planen får inte påverka riksintressen negativt, och om så sker krävs åtgärder
Riksintressen			
Naturvård	x		
Vättern med öar och strandområden	x		
Rörligt friluftsliv	x		
Kulturmiljövård	x		
Natura 2000	x		
Vindbruk	x		
Yrkesfiske	x		
Totalförsvär	x		
Väg	x		
Flygplats	x		
Järnväg		x	Planområdet berörs av riksintresset järnväg, dock beräknas inte det påverkas av planförslaget.
Värdefulla ämnen och material	x		
Vattenförsörjning	x		

Del 3 - Omgivning					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Natur					
Växt- och djurliv, rödlistade arter	x				
Skyddsvärda träd	x				
Åkermark och skogsmark			x		Ett genomförande av detaljplanen innebär att drygt 4,5 hektar produktiv jordbruksmark tas i anspråk för byggnation av bostäder, förskola, natur- och parkområden och gator. Detta innebär att det inte längre kommer vara möjligt att bedriva jordbruk på platsen.
Annat	x				
Vatten					
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	x				
Dagvatten		x	x		Vid extrema flöden avrinner vatten inom planområdet på ytan och rinner vidare ner till dammsystemet som är lokaliserat söder om tilltänkt bebyggelse. Avrinningsområdena utgörs till stor del av naturmark vilken har en stor buffrande förmåga. Det vatten som vid höga flöden rinner mot planområdet från naturmarken uppströms leds genom området i släpp som finns i lågpunkter, se planbeskrivning.
Grundvatten	x				
Ytvatten	x				

Dricksvattentäkt	x				
Annat	x				
Hälsa och säkerhet					
Föroreningar i luft, mark och vatten	x				
Buller och vibration			x		Exploateringen som planförslaget medger kommer att resultera i en förhöjd trafikmängd i det tillkommande bostadsområdet och Hörnedalsvägen som ansluter till planområdet. Dock beräknas inte denna marginellt förhöjda trafikmängd medföra att riktvärdena för trafikbuller överskrids. Inför granskningsskedet kommer en detaljerad bullerutredning att upprättas för att säkerställa att riktvärdena för trafikbuller inte överskrids och vid behov kan då plankartan förses med planbestämmelser för att uppnå riktvärdena för trafikbuller.
Trafik		x	x		Exploateringen innebär att tillkommande bebyggelse kommer att generera mer trafik, vilket kan anses vara negativt. Dock sker exploateringen i närheten av centrala Hovslätt, vilket innebär att det finns möjlighet att gå, cykla eller åka kollektivt.
Farligt gods	x				
Översvämning	x				
Risk för erosion, sedimentation, ras och skred	x				
Miljö- och hälsofarliga ämnen	x				
Radon	x				Mot bakgrund av utförda markradonmätningar bedöms jorden kunna klassas som normalradon mark.
Djurhållning			x		Genomförandet av detaljplanen innebär att det inte kommer att finnas någon möjlighet att bedriva djurhållning på platsen i framtiden.
Strålning	x				
Kraftledningar	x				
Brand	x				
Explosion	x				
Ljus	x				
Skuggor	x				
Lukt	x				
Avfall, återvinning	x				
Energiförsörjning			x		Den tillkommande bebyggelsen innebär att elförbrukningen förväntas öka.
Störningar under byggtiden			x		Störningar under byggtiden kommer sannolikt att förekomma.
Annat	x				
Kulturmiljö, stads- och landskapsbild					
Fornlämning, byggnadsminne	x				En arkeologisk undersökning har genomförts inom planområdet. Länsstyrelsen bedömer att någon vidare arkeologisk utredning ej erfordras.
Stads- och landskapsbild				x	I planförslaget föreslås ny bebyggelse på idag oexploaterad mark, vilket innebär att genomförandet av detaljplanen kommer att resultera i att landskapsbilden förändras. Den föreslagna bebyggelsen kommer innebära att planområdet får ett annat uttryck på så väl nära som långt avstånd. Tillkommande bostäder inom planområdet innebär att befintlig bebyggelse kompletteras med intilliggande bebyggelse på mark som tidigare varit obebyggd. Landskapsbilden i området förändras således då åkermark försvinner och ersätts av bostäder. Dock bedöms landskapsbilden som helhet påverkas måttligt då området som bebyggs är ett tillägg till befintlig bebyggelsestruktur och följer ett naturligt bebyggelsemönster.
Annat					

Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen	x				
Mellankommunala intressen	x				

Del 4 - Kommunala styrdokument			
	Förenligt	Ej förenligt	Kommentarer
Kommunala styrdokument			
Översiktsplan	x		
Grönstrukturplan	x		En begränsad del av planområdets norra del återges i Jönköpings kommuns grönstrukturplan. Målsättningen beskrivs vara att skapa och tillhandahålla en vistelsevänlig och tillgänglig blandskog, vilket planförslaget möjliggör.
Naturvårdsprogram	x		
Östra Vätterbranternas naturvärden	x		
Program för hållbar utveckling - Miljö (miljökvalitetsnormer, miljömål, Agenda 21) se mer information i Bilaga 1.	x		Planen kan ses som positiv ur ett hållbarhetsperspektiv då den tillkommande bebyggelse föreslås i anslutning till befintlig bebyggelsestruktur med tillgång till gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik.
Planprogram			Fastigheten Hällstorp 1:20 ingår i ett planprogram som gjorts för bostäder på del av Månstorp 2:6 (Hovslätts ängar), vilket var föremål för samråd år 2010. Planprogrammet hade till syfte att pröva möjligheten att planlägga en del av fastigheten Månstorp 2:6 för bostadsändamål och därmed utgöra en grund för kommande detaljplanläggning. Det nya planområdet som behandlas i denna detaljplan benämns som etapp 3 och 4 i planprogrammet.
Planförstudier	-	-	
Gällande detaljplan	x	x	Större delen av planområdet är inte planlagt sedan tidigare. I några mindre avgränsade delar i den södra delen av planområdet gäller för närvarande Detaljplan för Norrahammar Månstorp 2:6 m.fl., Hovslätts ängar och Idrottsgatan, med aktnummer 0680K-DP150617/A, vars genomförandetid först går ut år 2020. I detta fall är det en liten del allmän platsmark i form av parkmark i gällande detaljplan Detaljplan för Norrahammar Månstorp 2:6 m.fl., Hovslätts ängar och Idrottsgatan, med aktnummer 0680K-DP150617/A som övergår till allmän platsmark i form av gata. Utöver det är det några delar parkmark i nu gällande detaljplan som inkluderas i den nya detaljplanen och förblir planlagt som park. Anledningen till att dessa mindre delar av parkområden planläggs som park igen är för att möjliggöra en tydligare plangräns i den nya detaljplanen.
Program för Jönköpings landsbygder	x		
Kulturhistorisk utredning och förslag till bevarandeprogram	x		

Ålborgåtaganden	x	x	Det aktuella planförslaget går i linje med åtagandet ur avseendet att bebyggelseutvecklingen sker i anslutning till redan befintlig bebyggelse, och med närhet till service. Med förslaget ges även förutsättningar till användande av hållbara transportsätt som cykel och kollektivtrafik. Att bygga på åkermark kan dock ses som ett avsteg från Ålborgåtagandet. Detta eftersom åtagandet även inbegriper ett säkrande av samhällets gemensamma nyttigheter. Det vill säga att ekologiskt produktiv mark ska bevaras och att ett hållbart jord- och skogsbruk ska främjas.
Program för anpassningar till klimatförändringar	x		
Halkkartor för luft Jönköping	x		
Plan för dagvattenhantering	x		
Dagvatten - policy och handlingsplan	x		
Annat			

Del 5 - Områdesskydd			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Skydd av områden enligt MB 7 kap.			
Naturreservat	x		
Kulturresevat	x		
Naturminne	x		
Biotopskyddsområde	x		
Djur- och växtskyddsområde	x		
Strandskyddsområde	x		
Miljöskyddsområde	x		
Vattenskyddsområde	x		
Annat			

Del 6 - Sammanvägd miljöbedömning			
	Ja	Nej	Kommentarer
Sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan			
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		x	Vad gäller planens förväntade miljöpåverkan råder inga större osäkerheter.
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	x		Den tilltänkta exploateringen innebär att åkermarken blir oåterkallelig.
	Kommentarer		
Planens sammantagna miljöpåverkan	Planen anses inte medföra en betydande miljöpåverkan		
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan	I detaljplanen föreslås följande åtgärder att vidtas: radonskyddat byggnadssätt, nya gång- och cykelvägar		

Övriga konsekvenser

Del 1 - Övriga konsekvenser					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Övriga konsekvenser					
Barnkonventionen		x			Planen möjliggör en ny förskola och en ny lekplats, vilket är positivt ur ett barnperspektiv.

Jämställdhet, trygghet och säkerhet		x			
Tillgänglighet		x			
Ekonomiska konsekvenser, "planskada"	x				

Bilaga 1

Mål för hållbar utveckling (Agenda 21)					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Mål för hållbar utveckling					
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthus-gaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig			X		Den tillkommande bebyggelsen kan innebära att biltrafiken i området ökar något på grund av t.ex arbetspendling till Jönköping. Det finns dock goda möjligheter att resa kollektivt till planområdet, vilket innebär att den förväntade klimatpåverkan är begränsad.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X				Enligt karteringar över luftföroreningar angränsar inte det aktuella planområdet till någon väg som riskerar att överskrida miljökvalitetsnormen för luft.
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	X				
4. Giftfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna.	X				
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	X				
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	X				
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	X				
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	X				
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.					

10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	X				
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas	X				
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.				x	Planförslaget innebär att nuvarande åkermark försvinner och ersätts av bebyggelse, vilket innebär att det inte kommer vara möjligt att bedriva djurhållning eller jordbruk på fastigheten i framtiden. I översiktsplanen utpekas dock planområdet som ett nyexploateringsområde för bostäder. Området anses därmed vara lämpligt för bostadsbebyggelse, och en vidareutveckling av befintlig bebyggelse i området.
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.		X			I planförslaget föreslås en exploatering som innebär det sker ett tillägg till nuvarande bebyggelsestruktur och därmed en förtätning av Hovslätt som helhet. De boende i området kommer ha möjlighet att resa kollektivt, vilket bidrar till ett hållbart resande. Planförslaget föreslår en blandad bebyggelse, vilken bland annat består av flerbostadshus. På så vis skapas en bättre hushållning med markresurserna genom en högre bebyggelsetäthet.
16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.	X				